

2008-07-29 03:37

Kawiarnia naukowa w TVP Kultura

Nauka nie jest tematem "niszowym" dla stacji telewizyjnych. Takie programy mogą być - i za granicą są - ich okrętami flagowymi! Nauka popularna ma tłumaczyć interesujący problem ludziom ciekawym świata, najlepiej ustami kilku niezależnych ekspertów, którzy, w obronie swoich racji gotowi są poróżnić się przed kamerą. **Naukowcy muszą mówić prosto, niezależnie od tego, czy opowiadają o produkcji puszki coli, o marketingowych manipulacjach, czy o pierwiastkowaniu liczby głosów w Parlamencie Europejskim - przekonuje dr Tomasz Rożek, autor pierwszego w Polsce i jednego z nielicznych w Europie naukowego talk-show.** Pierwszy odcinek jego "Kawiarni Naukowej" pojawi się w 6 sierpnia na antenie TVP Kultura, a comiesięczne emisje ruszą od września. Podobnie jak sama kawiarnia naukowa, program będzie zdradzał tajemnice wielu dziedzin życia, w oparciu o solidną wiedzę zaproszonych gości.

NAUKA TO NIE NISZA

Jak zaobserwował dr Rożek - niegdyś naukowiec, dziś dziennikarz, współzałożyciel m.in. Polskiego Stowarzyszenia Dziennikarzy Naukowych Naukowi.pl - popularyzacja nauki w Polsce wygląda inaczej niż na zachodzie Europy.

"Dużo nauki jest w polskich gazetach, za to prawie nie ma jej w telewizji - stwierdza popularyzator. - Gazety w Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji czy też w krajach skandynawskich o nauce piszą niewiele; w dużych brytyjskich dziennikach zaledwie raz w tygodniu pojawia się strona naukowa. W telewizji natomiast nauki jest mnóstwo i każdy, nawet najbardziej komercyjny kanał, w porach największej oglądalności, między 17 a 19 emituje programy popularnonaukowe".

Dr Rożek zdradza, że właśnie dzięki takim programom uczył się języka niemieckiego. Zrozumiał przy tym, że ich autorzy pokazują naukę inaczej, niż Polacy. Jak tłumaczy, tam nie mówi się "o fizyce" czy "o biologii". Owszem, opisuje odkrycia w tych dziedzinach, ale przede wszystkim sam "problem", na przykład jak przebiega produkcja puszki coli, czy robienie makaronu i kasety.

"To zahacza o wiele dyscyplin, ale tego się nie mówi wprost. To są programy dla ludzi ciekawych świata, a nie tylko dla osób szukających jakiejś informacji - np. z dziedziny astrofizyki" - dodaje dr Rożek. Jego zdaniem, tylko z pozoru nie ma tu różnicy. Jak tłumaczy, różnica jest bardzo duża, bo inaczej definiowany jest odbiorca. Nacisk kładziony jest na problem, a nie na dziedzinę. To bardziej intuicyjne i naturalne.

"Ludzi, którzy są ciekawi tego, co dzieje się dookoła, jest bardzo dużo, dlatego kierując do nich swoją ofertę, komercyjne stacje na pewno nie tracą. To nie jest jakaś produkcja niszowa - to są okręty flagowe; prezenterzy programów naukowych mają taką popularność, że są twarzami swoich stacji" - zapewnia.

Program "Kawiarnia Naukowa", oparty na relacjach z rzeczywistych spotkań utworzonej przez dra Rożka Śląskiej Kawiarni Naukowej w Katowicach, ma być właśnie taką propozycją.

TWÓRCZE SPORY I SZEROKI WACHLARZ TEMATÓW

Śląską Kawiarnię Naukową dr Rożek otworzył w październiku 2007. Partnerami przedsięwzięcia zostały Towarzystwo National Geographic i Uniwersytet Śląski oraz finansujące kawiarnię miasto Katowice. Po trzech pierwszych spotkaniach projektem zainteresował się portal Partnerstwo dla Przyszłości i od stycznia kawiarniane dyskusje są na żywo transmitowane w Internecie, a po kilku dniach udostępniane jako filmy w sieci. Autor pomysłu i jednocześnie animator spotkań zatrudnia tłumacza języka migowego, więc od lutego osoby niesłyszące mogą przyjść do kawiarni lub też z domu uczestniczyć w naukowej przygodzie.

"Staram się zapraszać więcej niż jednego gościa i zwykle pokazuję więcej niż jeden aspekt danego problemu" - doktor zdradza niektóre tajemnice warsztatu dziennikarskiego. - Czasami dochodzi do twórczych sporów, kiedy tę samą sprawę bada dwóch ekspertów".

Przykładem takiej dyskusji było spotkanie dotyczące postępowania z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa. Oprócz jednego z najlepszych kryminalistów, do kawiarni zaproszono psycholog, specjalizującą się w portretach psychologicznych. Jeden z ekspertów podłączył wariograf, żeby sprawdzić, czy badany nie kłamie, a drugi ocenił to według przesłanek psychologicznych, obserwując zachowania "podejrzanego". W czerwcu odbyło się też spotkanie na temat manipulowania ludźmi w mediach - wśród gości znalazł się specjalista public relations, korzystający na co dzień z socjotechniki oraz psycholog, który zajmuje się metodami efektywnej sprzedaży.

Dr Rożek jest przekonany, że program telewizyjny odniesie podobny sukces, jak Śląska Kawiarnia Naukowa. Kluczem do pozytywnego odbioru przez widzów ma być prosty, zrozumiały przekaz.

"Trzeba mówić +po ludzku+. To jest bardzo trudne w wielu dziedzinach nauki, ale mnie nie zniechęcają trudności. Moim zadaniem jest znalezienie eksperta, który to potrafi, bo większość ludzi jest ciekawych świata, jeżeli tylko opowiada im się o nim jasno" - podsumowuje.

Poprzednie odcinki programu "Kawiarnia Naukowa" wyemitowane zostaną w TVP Info Katowice w dniach 2, 9, 16 i 23 sierpnia o godzinie 19:30. Natomiast w TVP Kultura 6 sierpnia o 18:35 planowana jest emisja odcinka czerwcowego.